

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Br. 00-72/14-33/2
EPA 539 XXV
Podgorica 14. oktobar 2014. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 73. sjednice održane 8. oktobra 2014. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ

O RAZMATRANJU IZVJEŠTAJA O REALIZACIJI STRATEGIJE REGIONALNOG RAZVOJA 2010 - 2014, ZA 2013. GODINU

Odbor se upoznao sa ocjenama i konstatacijama saopštenim u uvodnom obrazloženju predstavnice predlagača, koja je prezentovala dinamiku ostvarenja tri strateška cilja u okviru Strategije regionalnog razvoja: ravnomjerniji razvoj svih jedinica lokalne samouprave i regiona, za šta je utrošeno 86.485.903 €; ubrzani razvoj manje razvijenih jedinica lokalne samouprave i regiona, za šta je izdvojeno 64.598.848 € i regionalni razvoj i zaštitu životne sredine, 43.943.744 €. Predstavnica predlagača, s tim u vezi, konstatovala je da je na implementaciju Strategije regionalnog razvoja Crne Gore 2010 - 2014, u 2013. godini isplaćeno ukupno 195.028.495 € za realizaciju razvojnih projekata kojima se doprinosi regionalnom razvoju, za oko 3 % veći iznos nego u 2013. godini. U odnosu na 2012. godinu, moguće je uočiti nekoliko većih promjena u strukturi finansiranja regionalnog razvoja: smanjen je iznos finansiranja iz EU fondova, kao i putem kredita iz međunarodnih finansijskih i razvojnih institucija, dok se iznos sredstava putem kredita Investiciono razvojnog fonda Crne Gore udvostručio. Ulaganja, konstatovala je, bila su najveća u sjevernom regionu 39%, zatim središnjem 34% i primorskom 27%.

Kao ključni demografski i socio-ekonomski indikatori u 2013, u odnosu na 2012. godinu, navedeni su: povećanje prosječnih neto zarada; povećanje broja preduzetnika i mikro, malih i srednjih preduzeća (MMSP); povećanje bužetskih prihoda per capita; poboljšana obrazovna struktura stanovništva u sva tri regiona i ublažen negativan demografski trend stanovništva sjevernog regiona. Takođe, ukazano je i da se pored navedenih pozitivnih kretanja, stopa nezaposlenosti na nacionalnom nivou povećala sa 13,46%, koliko je iznosila 2012. godine, na 14,88 %, 2013. godine.

Na sjednici je bilo mišljenja da Izvještaj prikazuje presjek stanja koje je loše i ocijenjeno da Egalizacioni fond ne vrši svoju funkciju. Istaknuto je da se ne radi o

malom iznosu sredstava koji se izdvaja kroz Strategiju regionalnog razvoja i konstatovano da je navedeni iznos mogao biti na mnogo efikasniji način upotrijebljen u pravcu ostvarivanja razvojnih projekata, odnosno da su rezultati manji od očekivanih, a regionalne razlike u državi sve veće.

Ocijenjeno je da su, imajući u vidu da nakon donošenja Zakona o regionalnom razvoju i Strategije regionalnog razvoja za 2010 - 2014. godine nije dostignut očekivani nivo smanjenja regionalnih razlika, neophodne promjene u kompleksnoj politici koja se odnosi na ovu oblast, kao i ukazano da se radi o jednoj o najvažnijih ekonomskih tema u državi. Iskazan je stav da iznos od oko 195 mil €, koliko se navodi da je u 2013. godini opredijeljeno za sprovođenje Strategije, nije iznos potrošen za smanjenje regionalnih razlika, već iznos koji je utrošen za aktivnosti i projekte na nivou cijele Crne Gore i, s tim u vezi, sugerisano da bi bilo svrsishodno obaviti analizu strukture trošenja ovih sredstava. U odnosu na navedeno, bilo je mišljenja da investicije nijesu ravnomjerno raspodijeljene i ukazano da je, iako je statistički prikazano da je broj projekata u sjevernom regionu veći u odnosu na primorski, vrijednost istih manja.

Na sjednici je iskazano nezadovoljstvo u odnosu na podatak da se skoro 50% opština u Crnoj Gori (deset) svrstava u manje razvijene jedinice lokalne samouprave sa stepenom razvijenosti ispod 75% prosjeka, dok su podaci o budžetskim prihodima per capita, kako na nivou Crne Gore, tako i na nivou regiona, alarmantni.

Odbor je konstatovao da je u junu 2014. godine Vlada Crne Gore utvrdila novu Strategiju regionalnog razvoja Crne Gore i to za period 2014 - 2020. godine. Takođe, konstatovano je da je utvrđen i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o regionalnom razvoju, koji je usaglašen sa Zakonom o teritorijanoj organizaciji Crne Gore, koji će nakon donošenja omogućiti da u sljedećem godišnjem izvještaju budu naznačene realizovane aktivnosti i projekti koji se odnose na novoformirane opštine Gusinje i Petnjica.

Poslanike je interesovalo šta se promijenilo u odnosu na stavove Odbora za ekonomiju, finansije i budžet povodom razmatranja prethodnih izvještaja o realizaciji Strategije, kao i u odnosu na zaključke Skupštine Crne Gore, povodom razmatranja Izvještaja o realizaciji Strategije regionalnog razvoja 2010 - 2014, za 2010. godinu („Sl. list Crne Gore“, br. 59/11).

Tokom rasprave, članove Odbora je, takođe, interesovalo: na šta se odnosi razvoj komunalne, javne i putne infrastrukture u dijelu prioriteta razvoja sjevernog regiona u cilju ravnomjernijeg razvoja jedinica lokalne samouprave i regiona; zašto je velika razlika ulaganja po regionima (11% u sjeverni, 18% u središnji, 71% u južni region) kada je u pitanju regionalni razvoj i zaštita životne sredine u odnosu raspodjelu sredstava za realizaciju prvog i drugog strateškog cilja; koliko je otvoreno novih radnih mjesta u sjevernom regionu i na osnovu toga prihodovano u budžetu Crne Gore; kako se koriste podsticajne mjere i, s tim u vezi, ocijenjeno cjelishodnim analiziranje politika u smislu podsticajnih mjera. Postavljena su i pitanja koja su se odnosila na: tačnost konstatacije da je u Crnoj Gori ublažen negativan demografski trend stanovništva iz sjevernog regiona; postupanje u odnosu na ugroženost rijeke Lim; broj zaposlenih u MMS preduzećima i broj preduzetnika po opštinama 2011, 2012. i 2013. godine i td.

Na Odboru je preovladao stav da je Izvještaj o realizaciji Strategije regionalnog razvoja 2010 - 2014, za 2013. godinu tehnički dokument, sačinjen na osnovu inputa svih jedinica lokalnih samouprava, koje učestvuju u pripremi i sprovođenju politike regionalnog razvoja, koji daje pregled i strukturu finansijskih sredstava utrošenih u 2013. godini, za realizovane aktivnosti i projekte i konstatovano da su ostvareni izvjesni pozitivni efekti i spriječeno produbljivanje regionalnih razlika.

Nakon izjašnjavanja, sa sedam glasova „za“ i dva glasa „uzdržan“, Odbor je predložio Skupštini da usvoji Izvještaj o realizaciji Strategije regionalnog razvoja 2010 - 2014, za 2013. godinu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Almer Kalač.

PREDSEDNIK ODBORA
mr. Aleksandar Đamjanović

